

שירות הביטחון הכללי
פרשת שמעון לוינזון (לביא)

פרשת שמעון לוינזון (לביא)

פתח דבר

חלום הבלהות של כל ארגון מודיעין מסכל הוא הימצאות סוכן (מרגל) של גוף עוין בליבה של קהילת המודיעין ובסביבת העבודה של מקבלי ההחלטות הבכירים במדינה. סוכן כזה שיש לו נגישות למידע רגיש ביותר, לרבות לתוכניות אסטרטגיות – עלול להסב נזק רב ברמה האסטרטגית. המקרה של שמעון לוינזון (לביא), אל"מ במילואים, ובעברו איש חיל המודיעין, עובד שירות הביטחון, "המוסד" וקב"ט משרד רה"מ, **היה בבחינת מימוש סיוט שכזה.**

באפריל 1983 נכנס לוינזון לשגרירות ברה"מ בבנגקוק/תאילנד, והציע את שירותיו לרוסים. הוא גויס והופעל בשירות סוכנות הביון והמשטרה החשאית של ברה"מ ה-K.G.B. עד למועד מעצרו, במאי 1991.

בשנות הפעלתו בידי הרוסים, קיים לוינזון מערכת תקשורת אינטנסיבית עם מפעיליו, הן באמצעות פגישות חשאיות באירופה ובמוסקבה, והן באמצעות תקשורת חשאית: כתב סתרים (כס"מ); שידורי רדיו; משלשים וכיו"ב, במהלכה העביר מידע רב וחיוני למפעיליו.

בחקירתו ציין לוינזון, כי **מה שהניע אותו היה קשיים כספיים ודאגה לעתידה הכלכלי של משפחתו, ולא מניעים אידיאולוגיים או זיקה כלשהי לברה"מ.** במהלך שבע שנות הפעלתו, קיבל לוינזון ממפעיליו הרוסים 31,000 דולרים, והוא ניתק את קשריו עם מפעיליו הרוסים, כאשר הוטב מצבו הכלכלי (ראשית 1990). בשל עברו המגוון, היקף היכרויותיו ונגישותו למידע סודי ביותר, הסב לוינזון – שנחשב לאחד מבכירי סוכני ה-KGB בישראל – נזק מודיעיני חמור ביותר לישראל.

שמעון לוינזון (לביא)

לוינזון – כרוניקה של מרגל

- שמעון לוינזון, יליד 1933, נולד בירושלים, נשוי+4.
- התגייס לצה"ל ב-1950 ושירת למעלה מ-10 שנים בתפקידים שונים. בהם:
- 1950 – 1953 פקיד בועדת שביתת הנשק ישראל-ירדן.
 - 1954 – קצין קבע (קיבל דרגות ייצוג ללא קורס קצינים) בנספחות צה"ל בתורכיה.
 - 1954 – 1960 שב לוועדת שביתת הנשק, כמתאם בין חיל המודיעין לצבא ירדן.
 - 1960 – 1961 השתתף בקורס הממלכתי הגבוה למודיעין, ובסיומו הוצב לתפקיד ר' מדור תיעוד באמ"ן איסוף.
- הוא השתחרר משרות קבע בצה"ל, בשל תסכולו על אי-קידומו.
- משך כשנה שימש בתפקיד מנכ"ל "החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות", אך אולץ להתפטר, לאחר שהגיש תלונת שווא על שחיתות בחברה.
- במרס 1963 גויס לוינזון ל-שב"כ, ועבד בירושלים כראש צוות לאבחונים ביטחוניים.
- ב-1965 הועבר, לבקשתו, ל"מוסד", שם עסק, עד מרס 1967, בנושאי בדיקות מהימנות.
- לבקשת משרד החוץ, שב ב-1967 לוועדת שביתת הנשק, בה שירת עד לביטולה (ביולי 1967).
- משבוטלה ועדת שביתת הנשק, שולב לוינזון במנגנון הקישור לאו"ם, ולימים קודם לתפקיד מפקד יחידת הקישור לאו"ם, אותו מילא עד 1970.

שירות הביטחון הכללי
פרשת שמעון לוינזון (לביא)

בסיום תפקידו ביחידת הקישור לאו"ם, שב לוינזון ל"מוסד" לאגף קשרי חוץ, בו שימש, במשך שנתיים, בתפקיד ראש שלוחה ב-חו"ל. הוחזר ארצה בשל תקלה ביטחונית לה היה אחראי, והוצב לתפקיד עוזר מיוחד לרמ"ח קשרים מיוחדים במטה "המוסד", ובכך עסק עד 1973. ביולי 1973 חזר לשירות קבע בצה"ל ושירת כקצין קישור לאו"ם בדרגת אל"מ עד אוגוסט 1978 עת שפרש בשנית, שוב, בשל תסכול מאי קידומו. לוינזון ניצל את קשריו לאו"ם ומונה מטעמו של הארגון (1979) כאחראי על המלחמה בנושא הסמים בתאילנד, שם שירת עד יוני 1983. לקראת תום שירותו בתאילנד נקלע למצוקה כספית בשל ניסיונות כושלים לפתח עסקים פרטיים. בשנת 1984 ניסה לוינזון לשוב ולהתקבל ל"מוסד", אך הוחלט שלא לקבלו, בשל מידע שלילי על רקע תכונותיו ואופיו. במאי 1985, לאחר השתדלות מכרים בכירים, התקבל לתפקיד קב"ט משרד רה"מ, אך עזב במפתיע, בדצמבר אותה השנה, לאחר שנמתחה ביקורת על תפקודו הלקוי כקב"ט. לאחר מכן ניסה כוחו בעסקים – ללא הצלחה יתרה.

במאי 1991 – לאחר שזוהה בוודאות כמרגל – פותה לשוב ארצה משהות בחו"ל ונעצר בנתב"ג. הוא נחקר, הודה מיד במיוחס לו, נשפט, ונדון ל-12 שנות מאסר.

מידע שמסר לוינזון למפעיליו ב-K.G.B.

לוינזון מסר למפעיליו מידע רב בנושאים הבאים:

- מבנה קהילת המודיעין הישראלית, על יחידותיה השונות, כולל: אמ"ן; "המוסד"; השב"כ; המחלקה לתפקידים מיוחדים במשטרה ו"נתיב"- לשכת הקשר עם יהודי ברית המועצות. המידע כלל פירוט היחידות, ותתי-יחידות, שמות העומדים בראשיהן, ושיטות פעילותן.
- מבנה משרד ראש הממשלה, דרך פעילותו ואישים מרכזיים בו.
- פרטים על משרד החוץ הישראלי, לרבות העברת מסמכים אותנטיים משם.

שירות הביטחון הכללי
פרשת שמעון לוינזון (לביא)

- **המערכת הפוליטית בישראל:** אישים, מפלגות, דעות והלכי רוח ברחוב הישראלי.
- מידע על **קציני מודיעין אמריקאים**, שעמדו בקשר עם המודיעין הישראלי, כולל שמות, תפקידים ותחומי עיסוקם.

אפילוג

לוינזון ריצה את עונשו בכלא, וחלק תא משותף עם מרגל נוסף – ד"ר מרקוס קלינברג.

הוא השתחרר מהכלא ב-1999 לאחר ניכוי שליש מעונשו, בשל התנהגות טובה. במהלך שהייתו בכלא, עזבה אותו אשתו, ומכריו ועמיתיו מן העבר ניתקו את קשריהם עמו. הוא אף סולק מהגופים בהם היה חבר, כגון: עמותת גמלאי צה"ל, וכד'. גם מצבו הבריאותי הלך והדרדר. עם שחרורו התגורר בדירה שכורה בירושלים, כשהוא מוקצה מסביבתו החברתית, ומחפש לעצמו עיסוקים.

בשנת 2003 – מועד בו פקעה הגבלת יציאתו לחו"ל – יצא לוינזון לחו"ל, שם הוא שוהה ממושכות, והוא נוהג לשוב ארצה מעת לעת לחופשות קצרות.

מאז פרשיה זו נלמדו הלקחים ויושמו שיטות ותהליכי עבודה חדשים, שמתפקידם למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד.